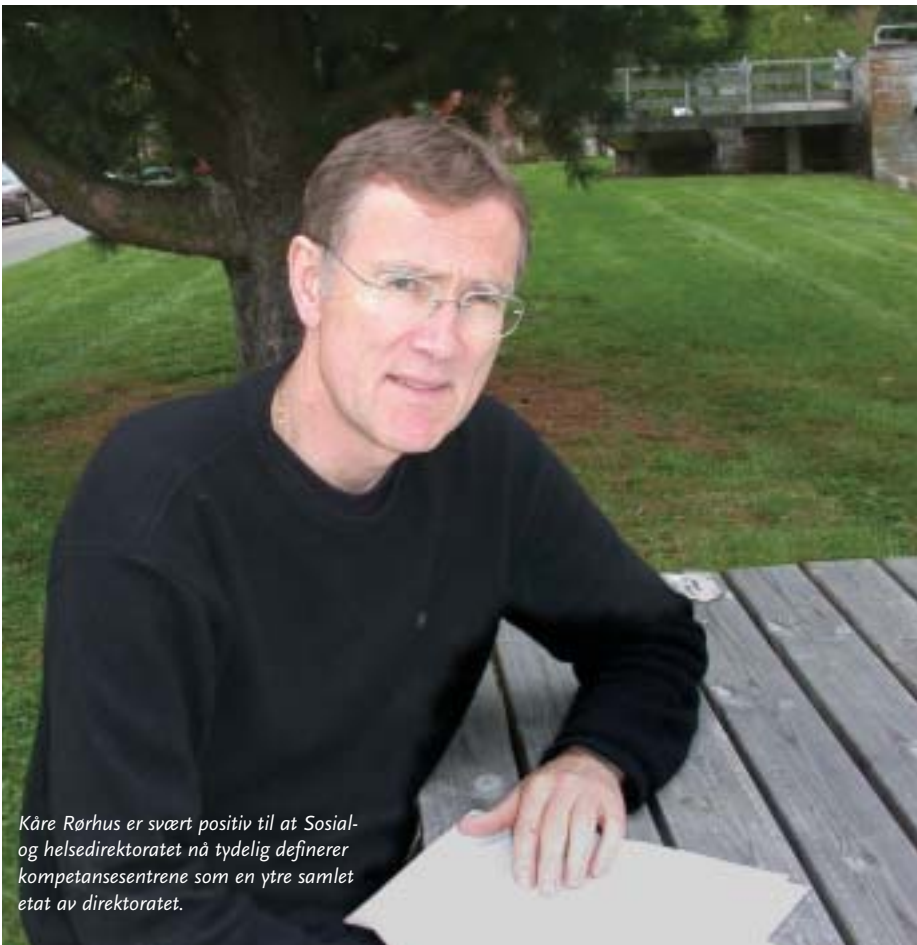

Mer samarbeid mellom kompetansesentrene

Kåre Rørhus er svært positiv til at Sosial- og helsedirektoratet nå tydelig definerer kompetansesentrene som en ytre samlet etat av direktoratet.

Kompetansesentrene som en samlet nasjonal ressurs, vektlegges i tildelingsbrevet som i midten av mai ble sendt ut til landets syv sentra. – Veldig spennende, sier leder av Østnorsk kompetansesenter Kåre Rørhus.

Årets tildelingsbrev fra Sosial- og Helsedirektoratet er spennende lesning, der utfordringer og nye oppgaver står i kø, mener Kåre Rørhus. Direktoratet er klare på at de ønsker mer samarbeid mellom kompetansesentrene. Samordning av infor-

masjonsvirksomheten som kompetansesentrene driver er ett av områdene. Dette er riktig vei å gå. Direktoratet er svært tydelig i forhold til oppgavene våre. ØKS har fått tildelt flere helt nye oppgaver og det er spennende, mener Rørhus.

De nye oppgavene er:

- Utvikle en nasjonal strategi for tidlig intervensjon i primærhelsetjenesten i samarbeid med Borgestadklinikken. ØKS får et særlig ansvar for å tilpasse eventuelle screeningverktøy.
- Utvikle feltet rus, vold og kriminalitet
- Bidra i samordningen av informasjonsvirksomheten på rusfeltet i samarbeid med Nordlandsklinikken og Sosial- og helsedirektoratet

I tillegg vurderes det å tildele kompetansesenteret midler til to prosjekter som skal benyttes i samarbeid med folkehelseinstituttet for å gjøre en "veikantundersøkelse" for å kartlegge forekomsten av kjøring i ruspåvirket tilstand blant et utvalg bilister, og bidra til et system for skaderegistrering i ruspåvirket tilstand.

Alt dette nye skal ikke gå på bekostning av oppgavene kompetansesenteret allerede har. Aktiviteten innenfor forebygging skal snarere trappes ytterligere opp. Aktiviteten på våre tidligere tildelte spisskompetanseområder rus og psykiske lidelser og spilleavhengighet skal være like stor som tidligere.

Mer bemanning?

Nye utvidede oppgaver fulgt opp med øremerkede bevilgninger. – Det trengs folk for å løse disse oppgavene. Noe klarer vi med omdisponeringer, men trolig må det engasjeres nye medarbeidere på prosjektbasis, sier Kåre Rørhus.

Planleggingen av de nye oppgavene starter umiddelbart. ØKS vil gå inn i en dialog med direktoratet når det gjelder omfang og varighet på de ulike prosjektene.

Dobbelt Opp

REIDUNN EVJEN, TONE ØIERN OG KNUT BOE KIELLAND kom i mai ut med boka Dobbelt OPP om psykiske lidelser og rusmisbruk. Boka fokuserer på hjelpebehovet hos personer som

har både alvorlige psykiske lidelser og samtidig et rusproblem. Boka beskriver også ulike tiltak.

Dobbelt OPP er utgitt av Universitetsforlaget og er nå å få tak i landets bokhandlere.

Nytt nummer av AproposRus

JUNI-NUMMERET AV APROPOSUS, kompetansesentrene eget informasjonsblad er nå i om-løp. Tema i dette nummeret er todelt og tar for seg "Leger i rusfeltet" og "Ungdom og rus". Neste nummer av AproposRus kommer ut i slutten av september. Tema da er "Rus i et familieperspektiv".

Bladet er gratis, ønsker du å stå på adresselista send en e-mail til: kari.vold.jensen@sykehuset-innlandet.no eller ring 62 58 17 45.

Ny brosjyre om ØKS

ØKS HAR LAGET OG TRYKKET OPP en ny informasjonsbrosjyre. Brosjyren tar blant annet for seg ØKS sine arbeidsoppgaver og hvem som er ansatt ved kompetansesenteret.

Den nye brosjyren kan du laste ned ved å gå inn på www.rus-ost.no eller du kan ringe kompetansesenteret og få den tilsendt.

Kompetansesenteret har også fått nye e-mail-adresser. Adressene finner du på siste siden i ØKS-nytt under ansatte.

Flere enn forventet

Pågangen av telefoner til Hjelpelinjen for spilleavhengige har vært større enn forventet. Det er konklusjonen spesialkonsulent ved ØKS, Finn Gyllstrøm, trekker etter at linja har vært åpen i knappe 6 uker.

Det var kultur- og kirkeminister Valgerd Svarstad Haugland som sto for åpningen av den landsomfattende hjelpelinjen for spilleavhengige mandag 28. april. – Jeg får nesten daglig brev fra fortvilte mennesker som har blitt spilleavhengige. Folk i dyp krise, fortalte statsråden i sin åpningstale.

Telefonstorm

Den landsomfattende Hjelpelinjen for spilleavhengige var ikke mange timene gammel før det var storm på telefonen. Daglig leder av linjen, Thore Paulsen, fikk en travel start i sin nye jobb. – Det har ringt hele tiden. Åpningsdagen fikk vi inn siste telefon kl. 02.00, forteller Paulsen.

Det gav seg ikke etter det første døgnet, trykket på telefon overstiger alle spådommer. Antall innkomne samtaler registrert fra 28. april til 1. juni var ca. 2.500.

Krisehjelp

Hjelpelinjen skal tilby informasjon som skal være det første skrittet ut av en tilværelse som ofte er svært dramatisk både for spilleren og dens nærmeste. Det skal ikke være noe behandlingstilbud, men et tilbud til folk i en krisesituasjon. – Vi vet at mange spilleavhengige har tanker om å ta sitt eget liv, sier Finn Gyllstrøm. Han sitter i prosjektledelsen for Hjelpelinjen.

To konfer

I juni arrangeres en norsk konferanse om spilleavhengighet på Hamar. I mars til neste år går den 4. nordiske konferansen om spilleavhengighet av stabelen på Lillehammer.

Finn Gyllstrøm sitter i styret i SNSUS. Han har ansvaret for at den 4. nordiske konferansen om spilleavhengighet kommer i havn på Lillehammer 2004.

ringer Hjelpelinjen

Døgnåpen

De første seks månedene skal hjelpelinjen være døgnåpen. Deretter vil åpningstida bli vurdert på bakgrunn av erfaringene fra det første halve året. Hjelpelinjen er et prøveprosjekt som i første omgang går ut 2004. Investeringer, drift og markedsføring har et budsjett på 2,2 millioner kroner som blir delt mellom Norsk Tipping, Norsk Rikstoto og Lotteritilsynet.

Kultur- og kirkeminister Valgerd Svarstad Haugland åpnet den landsomfattende Hjelpelinjen for spilleavhengige 28. april. Direktør på Lotteritilsynet Atle Hamar og direktør ved Sykehuset Innlandet HF, Sanderud, Anne Aasen, skal samarbeide om det nye hjelpetiltaket.

Hjelpelinjens telefon: [800 800 40](tel:80080040)
Hjemmesideadressen: www.hjelpelinjen.no

anser om spill

Årets nordiske konferanse om spilleavhengighet ble i mars arrangert i HC Andersens by Odense i Danmark. Det var den tredje i rekken i regi av Stiftelsen Nordiska Sällskapet för Upplysning om Spelberoende (SNSUS) Tre fra Østnorsk kompetansesenter deltok på konferansen. Neste års konferanse arrangeres på Lillehammer 29. og 30. mars 2004.

– Styret i SNSUS jobber for tiden med programmet for konferansen, sier Finn Gyllstrøm spesialrådgiver ved Østnorsk kompetansesenter. Gyllstrøm lover et faglig godt og interessant program.

Spill på Hamar

Norsk forening for pengespillproblematikk arrangerer konferanse om spilleavhengighet på Hamar 16. og 17. juni. På konferansen blir blant annet resultatene fra en større befolkningsundersøkelse lagt fram av Sturla Norlund og Ingeborg Lund. Anne Enger Lahnstein skal ha en innledning om pengespill sett fra overskuddmottakernes side. Ingeborg Rossow og Marianne Hansen skal si noe om pengespill og problemer hos ungdom. Cirka 50 personer har meldt seg på til konferansen.

Foredrag om mediekontakt

TIDLIGERE JOURNALIST, NÅ KOMMUNIKASJONSRÅDGIVER ved Østnorsk kompetansesenter, Kari Vold Jensen, har utarbeidet et foredrag om mediekontakt med tittelen "Medias rolle i samfunnet – og muligheten til å selge inn sitt budskap". Foredraget ble for første gang holdt ved Høgskolen i Østfold i midten av mai for videreutdanning i rusfaget. ØKS har registrert en viss etterspørsel etter denne typen foredrag. Nå kan vi tilby det til flere etter ønske.

– Kontakten mot media er viktigere enn noen gang. Media setter saker på dagsorden, og er en viktig informasjonskanal som det er en stor fordel å spille på lag med, mener Kari Vold Jensen.

Seminar om prosjektutvikling

ØSTNORSK KOMPETANSESENTER ARRANGERE I APRIL seminar om prosjektutvikling relatert til rusforebyggende arbeid i kommunene. 8. april var 50 samlet i Oslo.

Atle Holstad hadde innledning om kriterier og strategier for prosjektarbeidet i kommunene. Leder av kompetansesenteret, Kåre Rørhus, holdt et foredrag om prosjektarbeid og prosjektutvikling. Per Holth (bildet), forsker ved SIRUS, pratet om resultat-evaluering av forebyggingsprosjekter.

Prosjektmidler 2003

FRA SOSIAL- OG HELSEDIREKTORATET får Østnorsk kompetansesenter midler som skal disponeres til utviklingstiltak innenfor det rusforebyggende arbeid i kommunene. På bakgrunn av det inviterer Østnorsk kompetansesenter kommunene til å søke midler til rusforebyggende prosjekter. Spesialkonsulent

Atle Holstad behandler søknadene som kommer inn.

Søknadsfristen er 15. juli. Søknadskjema kan lastes ned fra vår nettside www.rus-ost.no

For fjerde gang

For fjerde gang arrangerte Østnorsk kompetansesenter en større konferanse om rusmisbruk og psykiske lidelser. Konferansen fant sted på Lillehammer 5.-7. mai.

340 deltagere fra Norge, Sverige deltok på konferansen "Medvirkning, muligheter og mestring". Etter åpning av ordfører Synnøve Brenden Klemetrud ble teaterstykket DOP av og med Julian Mistic i Bergen familieteater fremført. Et tankevekkende stykke som satte tonen for konferansen.

Brukermedvirkning

– Årets konferanse hadde et større fokus på brukermedvirkning enn tidligere. Det ble innledet og avsluttet med to ramme foredrag, sier konferanseleder Wenche Schøyen (bildet).

Nina Berg startet med å fortelle om sitt møte med behandlingsapparatet, som pårørende til en psykisk syk sønn. Gro Beston, leder av Mental Helse i Hedmark, avsluttet konferansen med betraktninger rundt – "hvem er egentlig den gode hjelperen".

– Det store antallet deltagere sier noe om behovet for konferanser med dette tema. En konferanse skal inspirere, motivere og være en arena for utveksling av ideer. Jeg har inntrykk av at folk var for-

nøyde både når det gjelder det tekniske arrangementet og utbyttet de satt igjen med når konferansen var over, sier Schøyen.

Foredragene

Titlene for de øvrige foredragene med unntak av parallell seminarene var som følger: *Nina Berg, PP-tjenesten i Elverum kommune*; Nysgjerrighet og folkeskikk i møte med pasienter og pårørende. *Torleif Ruud, forskningssjef SINTEF*; Dagens tjenestetilbud går seldagens behov? *Kjell Erik Øye, Kirkens Bymisjon*; Fra sosial til helse – hvilke konsekvenser? *Helge Waal, Universitetet i Oslo*; Integreert behandling – en ny tilnærming, eller? *Thorbjørn Labti Øksnes, Tromsø kommune*; Psykiatri og rusomsorg – tiltak og tjenester på kommunalt nivå. *Lars Linderoth, Tøyen DPS*; Behandling av mennesker med alvorlig psykisk lidelse og alvorlig rusmisbruk. *Gro Beston, Mental Helse*; Den gode hjelperen og de gode hjelperne – dilemmaene, utfordringene og framtida.

Sammendrag av foredragene er lagt ut på Østnorsk kompetansesenter sine nettsider www.rus-ost.no.

Kort om ØKS

Østnorsk kompetansesenter dekker 88 kommuner i Østfold, Akershus, Hedmark og Oppland og er størst av totalt sju kompetansesentere i Norge.

ØKS arbeider med:

- Spilleavhengighet
- Rusmisbruk/psykiske lidelser
- Forebygging
- Generell rusproblematikk

Aktuelle målgrupper er fagfolk som arbeider med rus- og avhengighetsspørsmål ute i kommunene, institusjonene og spesialisthelsetjenesten.

ØKS skal styrke og utvikle kompetanse blant annet gjennom å undervise, stimulere til erfaringsutveksling og dele ut prosjektmidler.

Ansatte

- Leder kompetansesenter Kåre Rørhus: kare.rorhus@sykehuset-innlandet.no
- Konsulent merkantil Anne Bjørnstad Tomter: anne-b.tomter@sykehuset-innlandet.no
- Kommunikasjonsrådgiver Kari Vold Jensen: kari.vold.jensen@sykehuset-innlandet.no
- Spesialkonsulent/undervisning Wenche Schøyen: wenche.schoyen@sykehuset-innlandet.no
- Spesialkonsulent/forebygging Kari K. Flatby: kari.flatby@sykehuset-innlandet.no
- Spesialkonsulent/prosjekt Atle Holstad: atle.holstad@sykehuset-innlandet.no
- Spesialkonsulent/spilleavhengighet, Finn Gyllstrøm: finn.gyllstrom@sykehuset-innlandet.no
- Seniorrådgiver-forsker/dobbeltdiagnoser, Anne S. Landheim: anne.landheim@sykehuset-innlandet.no
- Seniorrådgiver-forsker/dobbeltdiagnoser, Kjell Bakken: kjell.bakken@sykehuset-innlandet.no
- Spesialrådgiver (20%), Knut Boe Kielland
- Prosjektleder (50%), Siv Øverås

ØKSnytt – utgis minst 4 ganger årlig av:

Østnorsk kompetansesenter
rus • avhengighet

Rusmiddelavd., Sykehuset Innlandet HF, Sanderud
Postboks 68, 2312 Ottestad
E-mail: kompetansesenteret@sykehuset-innlandet.no
www.rus-ost.no

Tekst og foto:

Kommunikasjonsrådgiver Kari Vold Jensen

Layout/førtrykk: Typisk Bjørseth AS, Elverum

Trykk: Grafisk Senter Grøset. Opplag: 1000

Ettertrykk ønskes med oppgivelse av kilde.